

Vraag nr. 265
van 23 augustus 2001
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Welzijn en Gezondheid – Rechtszaken

In het kader van Welzijn en Gezondheid zijn er onvermijdelijk conflicten tussen enerzijds de overheid die regelgeving maakt en toepast, en anderzijds de voorzieningen en personen waarop deze regelgeving van toepassing is.

Soms monden die uit in een juridische procedure waarbij de betrokkenen de Vlaamse Gemeenschap, haar openbare instellingen of de minister dagvaarden.

1. Hoeveel rechtsvorderingen lopen er tegen de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse openbare instellingen (VOI), Kind en Gezin en het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH) of de minister, met betrekking tot Welzijn en Gezondheid ?

Welke kwantitatieve evolutie tekent zich daarbij af in vergelijking met de vorige jaren ? Graag aan de hand van cijfermatige gegevens.

2. Kan de minister in grote lijnen aangeven waarover die vorderingen dan meestal handelen ?
3. Is het daarbij een beleidsuitgangspunt dat wordt gestreefd naar een minnelijke regeling, veeleer dan een gerechtelijke procedure door te zetten ?

Zo ja, in welk percentage (orde van grootte) van het aantal gevallen slaagt men daarin en voor welke soort van gevallen ?

Antwoord

1. Sector Gezondheid

1.1. Voor de sector Gezondheid lopen er thans 37 rechtszaken. Hierna volgt een overzicht van het aantal rechtszaken dat ingeleid werd, respectievelijk in 1998, 1999, 2000 en 2001:

1998: 6
1999: 5
2000: 13
2001: 12

1.2. De vorderingen in de sector Gezondheid zijn over het algemeen erg verscheiden.

Een aantal hangende rechtszaken hebben nog betrekking op het Speciaal Onderstandsfonds (onder tusschen afgeschaft binnen de Vlaamse Gemeenschap).

Een aantal vorderingen handelen omtrent beslissingen betreffende planningsvergunningen en erkenningen inzake ziekenhuizen (betreffende NMR, reproductieve geneeskunde, CT-scanner, dienst collectieve autodialyse, PET-scanner,). (*NMR : nucleaire magnetische resonantie ; CT : computertomografie ; PET : positron emissie tomografie – red.*)

Voorts gaat het om losstaande zaken als een overheidsopdracht, gevraagde schadeloosstelling voor de niet-uitvoering van projecten van ziekenhuisbouw en voor de sluiting en de niet-ingebruikname van ziekenhuizen of ziekenhuisdiensten, geëiste schadeloosstelling die volgens eiser te maken heeft met de uitvoering van een tuberculine reactietest, ...

1.3. Over het algemeen is het inleiden van een rechtsgeding de laatste stap, wat betekent dat voorafgaande procedures of contacten niet geleid hebben tot een oplossing.

Zo bestaat er inzake planningsvergunningen en erkenningen bij ziekenhuizen een voorafgaande procedure via de Vlaamse Adviesraad voor Erkenning van Verzorgingsvoorzieningen (zie het decreet van 20 december 1996 houdende oprichting van een Vlaamse Gezondheidsraad en van een Vlaamse Adviesraad voor Erkenning van Verzorgingsvoorzieningen). Het bezwaarschrift van een verzorgingsvoorziening tegen een voornemen van de minister wordt door deze Vlaamse Adviesraad geadviseerd, waarbij de verzorgingsvoorziening wordt gehoord en haar mening kan te kennen geven. Inzake bepaalde vergunningen is de regelgeving echter zo dat de minister moet kiezen welk ziekenhuis een bepaalde vergunning krijgt. Noodgedwongen vallen er dan ziekenhuizen uit de boot en is het voor de overheid onmogelijk tot een minnelijke oplossing te komen.

De overheid is ook gebonden door het legaliteitsbeginsel, wat inhoudt dat de wet correct ten aanzien van iedereen moet worden toegepast, zodat het zeker niet evident is op elk voorstel tot minnelijke regeling in te gaan. Uiteindelijk is het de rechter die oordeelt over de correcte toepassing van de wet.

2. Sector Welzijn

2.1. Kind en Gezin

2.1.1. Op dit moment zijn er zes lopende rechtszaken waarin Kind en Gezin gedagvaard werd op basis van een regelgeving met betrekking tot Welzijn en Gezondheid.

Hierna volgt een overzicht van het aantal rechtszaken dat ingeleid werd vanaf 1998, toen er vijf rechtszaken lopende waren :

1998: 0
1999: 0
2000: 4
2001: 1

2.1.2. Al die gerechtelijke procedures, zowel voor de Raad van State als voor de burgerlijke rechtbank, hebben betrekking op beslissingen binnen de domeinen kinderopvang en adoptie (weigering of intrekking van het attest van toezicht ten aanzien van een particulier opvanginitiatief, beslissing over de subsidiëring van kinderopvang, intrekking van de erkenning van een dienst voor opvanggezinnen, niet-verlenging van de erkenning van een adoptiedienst, niet-toekenning van een beginseltoestemming interlandelijke adoptie).

2.1.3. In de twee vorderingen voor de burgerlijke rechtbank heeft Kind en Gezin, na een voor haar nadelig vonnis in eerste aanleg, gepoogd tot een minnelijke schikking te komen. Deze pogingen slaagden niet en Kind en Gezin heeft dan hoger beroep aangetekend.

2.2. *Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap*

2.2.1.-2.2.2. Tegen definitieve beslissingen van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap betreffende de inschrijving en zorgtoewijzing kan de persoon met een handicap beroep instellen bij de arbeidsgerechten.

Er werden 369 beroepen ingediend in 1998, 234 in 1999 en 218 in 2000.

Deze daling kan worden verklaard door twee factoren. In hoofdzaak door de invloed van een procedure tot heroverweging binnen het Vlaams Fonds van voornemens van negatieve beslissingen, ten einde de personen met een handicap niet onmiddellijk naar de arbeidsgerechten te verwijzen. In ondergeschikte orde door de waarschijnlijke invloed in de voorbije jaren van een meer verfijnde en klantgerichte regelgeving betreffende de inschrijving bij en de bijstand door het Vlaams Fonds.

2.2.3. In de relatief zeldzame gevallen waarin het Vlaams Fonds als schuldeiser optreedt, is een rege-

ling uitgewerkt waarbij de schuld in principe niet verhaald wordt wanneer het bedrag ervan lager ligt dan 247,89 euro (10.000 fr.). De reden hiervan is de redenering dat de invorderingskosten het bedrag van de schuldvordering niet zouden mogen overstijgen.

Dit betekent echter niet dat het Vlaams Fonds via een minnelijke schikking of een dading beschikt over haar financiële rechten, omdat deze bevoegdheid door het decreet dat het Vlaams Fonds opricht, niet toegekend wordt.

2.3. *Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap*

2.3.1. Voor de welzijnsmateries waarvoor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is, lopen er momenteel 63 rechtszaken. Hierna volgt een overzicht van het aantal rechtszaken dat ingeleid werd, respectievelijk in 1998, 1999, 2000 en 2001:

1998: 14
1999: 8
2000: 6
2001: 3

2.3.2. Die lopende rechtszaken hebben onder meer betrekking op beslissingen met betrekking tot ouderenvoorzieningen (weigering van een voorafgaande vergunning, schorsing en intrekking van de erkenning, sluiting van een rusthuis, ...), op de weigering van de erkenning van een welzijnsvoorziening en op de subsidiëring van welzijnsvoorzieningen (weigering van subsidie, ontoereikende subsidie of terugvordering van subsidie).

In meerdere zaken is de Vlaamse Gemeenschap tussenkomende partij in betwistingen tussen de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en gesubsidieerde voorzieningen. In slechts enkele zaken wordt schadevergoeding gevorderd of wordt de sectorale regelgeving aangevochten.

2.3.3. Het inleiden van een rechtsgeding gebeurt doorgaans nadat voorafgaande procedures of contacten niet geleid hebben tot een oplossing. In de welzijnssector werd, ter uitvoering van het decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van een Gezins- en Welzijnsraad en van een adviserende beroepscommissie inzake gezins- en welzijnsaangelegenheden, een bezwaarprocedure ingebouwd in sectorale regelgevingen die betrekking hebben op het verlenen van vergunningen en erkenningen aan voorzieningen.

Daardoor bestaat voor een voorziening de mogelijkheid om bezwaar in te dienen tegen een haar meegedeeld voornemen tot weigering van een vergunning of van de verlenging van een vergunning, tot weigering, schorsing of intrekking van een erkenning of tot sluiting van een voorziening. Het bestaan van die bezwaarprocedure verklaart wellicht mede de afname van het aantal ingeleide rechtszaken tijdens de laatste drie jaar.